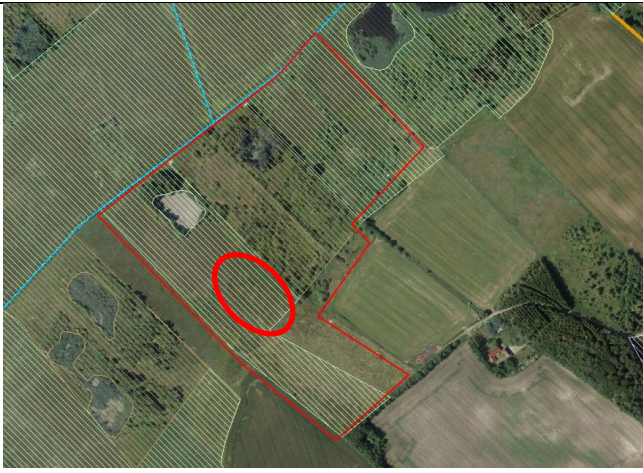

Kastbjerg Ådal Hegn A – ideer til naturpleje

	
<p>Fig. 1. Folden ved Kastbjerg Å med angivelse af beskyttet natur. Mose: brun. Eng: grønlig, vandflader: blå. Resten er kulturmark. Cirkel viser fokusområde ved besøg. Orthofoto 2012. Kilde: Arealinfo.</p>	<p>Fra det prioriterede areal – knoldkær med høj og fin artsdiversitet. Undergræsset i juli 2014.</p>

Prioritering af NatLan's besigtigelses indsats ud fra kort og snak med ejer er: **Knoldkær område syd for vestlige tørvegrav og nord for det kulturprægede areal med indkørsel til folden.**

Beskrivelse af området: Det er et lille knoldkær, der fokuseres på i dette ideoplæg. Det er omgivet af tagrør og pil mod øst og ligger i et større engområde, der er meget mere kulturpræget og domineret af mosebunke. Selve knoldkæret har en høj og fin artsdiversitet. Området er pletvist tilpas nedgræsset.

Plusarter: Hjertegræs (nogen forekomst), kær trehage (en del), trævlekrone (relativ udbredt), butblomstret siv (forekomst i bestand), og eng-nellikrod (en del). Desuden forekommer fine engarter som djævelsbid, engviol, tormentil, kragefod og vandnavle. Arternes forekomst kan understøttes og afbalanceres ved afgræsning.

Minusarter: Tagrør og grå-pil. Her er der en større bestand af tagrør, men grå-pil stadig i begrænset omfang. En art som butblomstret siv har naturkvalitetsscore på +4 og regnes som en positiv art, og den er en af ledearterne for rigkær. Den har imidlertid en tendens til at blive dominerende ved undergræsning, og hvis det sker her, kan den udkonkurrere de øvrige plusarter i området.

midt
regionmidtjylland

Derudover har projektet fået støtte fra Kvægafgiftsfonden, Region Midtjylland samt kommunerne Ringkøbing-Skjern, Skive, Holstebro og Randers.

Hvordan fremme/hæmme arterne: Plusarterne i knoldkæret fremmes ved at de større bestande af tagrør holdes tilstrækkeligt nedgræssede til at give en lysåben bund, og at området, der nu er uden dominans af denne art, sikres mod tilgroning. Tilsvarende for grå-pil kan dyrenes græsning sikre at pil ikke breder sig yderligere. Det kræver at græsningstrykket er tilstrækkelig stort til at pleje området. Det er ikke nødvendigt at beskære pil i området.

Med tidlig græsning, og et græsningstryk væsentligt højere end nu, forventes at tagrør kan holdes væk fra det artsrige knoldkær og butblomstret siv kan holdes i ave. Pil, der står i den del af knoldkæret, hvor der er butblomstret siv, står sådan at dyrene tramper gennem butblomstret siv bestanden, når de skal hente en kvist. Derfor skal man ikke fjerne disse piletræer maskinelt, da denne trampen kan være med til at holde butblomstret siv i balance med andre arter. Der skal dog holdes øje med at græsningstrykket er tilstrækkeligt til at gråpil ikke breder sig yderligere.

Det artsrige vældområde er af natur temmelig vådt og der er brug for at dyreholdet også har adgang til tørre arealer. Lige nu er der alt for store kulturprægede tørre arealer mod vest til rådighed, så hverken det våde eller det tørre græsses ned – dyrene er ved at forsvinde i halvtørt langt græs.

Det anbefales at supplere med slæt på de kulturpåvirkede mosebunke dominerede arealer eller at øge belægningsgraden betydeligt. Det ser ud til at de kulturprægede arealer mod vest tidligere har været slået, og det kan sikkert genindføres. Det vil være en god ide at starte med afpudsning til efteråret, så man bedre kan se, hvor der er tilstrækkeligt ensartet bund til egentlige slætmaskiner næste år. Også hvis der vælges at undlade slæt men øge belægningsgraden vil det være fordelagtigt at få bund i den gamle vegetation med en afpudsning, så græsningen kan komme godt i gang til næste sæson på disse kulturpåvirkede arealer.

Ved tidlig udbinding til næste år og øget dyrehold, med eller uden supplerende slæt, stiles mod at græsningen følger mere med fra først på sæsonen.

Særlige potentialer i området i øvrigt: Det artsrige knoldkær giver en lang blomstringssæson og er et godt område for diverse insekter.

Struktur plejemål: I knoldkæret er det godt at få græsset så man sidst på sæsonen kan se knoldene uden at de er glatbarberede i sommerperioden, hvor der samtidig skal være plads til blomstring. I knoldkæret er der fine tuer af star, som ved slutningen af græsningssæsonen helst skal være nogenlunde nedgræssede.

Krat og andre vedplanter: Kun i begrænset omfang på det besigtigede areal.

Eventuelle: Dyreholdet får naturligt vand. Man kan evt. få dem mere ind og rundt i delområdet med knoldkæret ved at frahegne kulturmarken mod syd. etablere en mulepumpe ved åen i nærheden af den store vestlige tørvegrav, og bevare mineralerne mod syd ved indkørsel til folden.

Den sydlige fold på mere eller mindre omdriftsjord foreslås derfor græsningsmæssigt som minimum reduceret betydeligt til primært at bestå af et liggeområde mod syd og en bred løbegang til knoldkærområdet.